

ETOLOGIA I EDUCACIÓ

Professor: Josep M Asensio i Aguilera
Departament: Pedagogia Sistemàtica i Social

23237

A. OBJECTIUS

Analitzar el comportament individual i social de l'home des d'una perspectiva evolutiva (filogenètica) per al desenvolupament d'una acció educativa fonamentada en el coneixement de la naturalesa humana.

B. TEMARI

1. INTRODUCCIÓ

- 1.1. Aspectes històrics: els orígens de l'estudi comparat del comportament (Etologia).
- 1.2. L'etologia humana: objectius i mètodes d'estudi.
- 1.3. El mesuratge del comportament.
- 1.4. L'etograma.

2. PATRONS FIXOS DE CONDUCTA

- 2.1. El comportament dels lactants i dels nens/es privats sensorialment.
- 2.2. La motivació. Factors motivadors
- 2.3. El mecanisme desencadenador innat (MDI).
- 2.4. Els estímuls desencadenadors en l'home.

3. MODIFICACIÓ DE LA CONDUCTA: ELS PROCESSOS D'APRENENTATGE

- 3.1. L'acoblament instint-aprenentatge.
- 3.2. La impregnació.
- 3.3. Filogènia i cognició.

4. LA COMUNICACIÓ HUMANA

- 4.1. Els mecanismes de comunicació en l'home.
- 4.2. Els moviments d'expressió.
- 4.3. Els processos de ritualització.

- 4.4. Diferències interindividuals en la comunicació.
- 4.5. Els orígens del llenguatge. La Gramàtica Universal.

5. LA SEXUALITAT

- 5.1. La sexualitat com a factor socialitzador.
- 5.2. Les diferències basades en el sexe i el paper social.
- 5.3. Les tendències psicològiques en funció del sexe.
- 5.4. La coeducació

6. CONDUCTA AGRESSIVA

- 6.1. Concepte d'agressió. Teories sobre l'agressió.
- 6.2. La funció adaptativa de l'agressivitat humana.
- 6.3. Jerarquia, dominància i territorialitat.
- 6.4. Factors que intervenen en la producció del comportament agressiu.
- 6.5. L'agressió intergrupal.
- 6.6. L'educació per al control de l'agressivitat.

7. CONDUCTA ALTRUISTA

- 7.1. Les bases biològiques de l'altruisme.
- 7.2. La conducta altruista segons la sociobiologia.
- 7.3. El darwinisme social.
- 7.4. Ètica i evolució.

8. L'HOME I EL SEU ENTORN SOCIOLOÒGIC

- 8.1. L'evolució de les societats.
- 8.2. L'home i el seu ecotipus.
- 8.3. Ordre social i comportament humà.

C. METODOLOGIA

Exposicions a classe dels temes programats i discussió dels treballs realitzats que hi facin referència.

D. AVALUACIÓ

S'avaluarà el treball presentat sobre algun dels aspectes tractats en el temari (a escollir per l'alumne). A més, hi haurà la prova escrita que es realitzarà a l'acabament del curs.

E. BIBLIOGRAFIA

- ALEXANDER, R. (1987), **Darwinismo y asuntos humanos**, Biblioteca Científica Salvat, núm 75, Barcelona
- ALONSO DE MEDINA, E. (1991), **El animal humano**, Ed. Barcanova S.A., Barcelona
- ASENSIO, J.M. (1986), **Biología, educación y comportamiento**, Ed. CEAC, Barcelona
- ASENSIO, J.M. (1987) **L'agressivitat a l'escola**, Ed. CEAC, Barcelona
- EIBL-EIBESFELT, I. (1974) **Etología** Ed. Omega, Barcelona.
- EIBL-EIBESFELT, I. (1986), **Amor y Odio. Historia natural del comportamiento humano**, Ed. Salvat, Barcelona
- EIBL-EIBESFELT, I. (1987), **Guerra y paz**, Biblioteca Científica Salvat núm 69, Barcelona
- EIBL-EIBESFELT, I. (1993), **Biología del comportamiento humano**, Alianza Ed. S.A., Madrid
- FEYEREISEN, P.; DE LANNOY, J.D. (1985), **Psychologie du geste**, Pierre Margaga Ed., Liège
- HARRIS, M. (1991), **Nuestra especie**, Ed. Alianza. Madrid
- MEHLER, J.; DUPOUX, E. (1992), **Nacer sabiendo**, Alianza Ed. S.A., Madrid.
- MELOTTI, U. (1981), **El hombre entre la naturaleza y la historia**, Edicions 62, Barcelona
- RUFFIE, J. (1988), **El sexo y la muerte**, Ed. Espasa-Calpe, Barcelona
- RUSE, M., 1983, **Sociobiología**, Ed. Cátedra, Madrid
- SANMARTIN, J. et.al. (1986), **La sociedad naturalizada**, Ed. Tirant lo Blanch, Valencia
- WILSON, E.O., 1980, **Sociobiología, la nueva síntesis**, Ed. Omega, Barcelona

PROJECTE TUTORITZAT

Nom: ANÀLISI I DESENVOLUPAMENT D'UN PROJECTE D'INTEGRACIÓ SOCIO-LABORAL A PARTIR DE LA DEFINICIÓ D'UN MODEL D'INTERVENCIÓ

Matèria: INTEGRACIÓ EDUCATIVA I SOCIO-LABORAL

Nombre de crèdits pràctics de la matèria: 1.5 cr.

Professor: Pedro Jurado

Justificació: mitjançant aquest projecte es pretén l'apropament als processos que cal seguir en referència a la integració social i laboral de les persones, i fonamentalment d'aquells que presenten alguns tipus de deficiències que condicionen clarament la mateixa, incorporant la reflexió sobre la realitat actual.

Objectiu: Elaborar un projecte d'integració socio-laboral, o de transició escola-treball, per una població donada.

Fases d'elaboració del projecte i seguiment (15 h.):

1. Sessió conjunta amb tots els alumnes per explicar les característiques del projecte. (1h.).
2. Sessions en grup de treball (2-3 persones), per estudiar les propostes del projecte. (5 h.)
3. Sessió conjunta amb tots els grups per analitzar els problemes que sorgeixen i resoldre les dubtes (2 h.).
4. Sessions en grup de treball per l'anàlisi específic de cada projecte (2 h.).
5. Sessions en grup de treball per l'entrevista amb els grups (5 h.).

Avaluació: El projecte s'avaluarà tenint present l'aprofondiment en la temàtica, la qualitat dels instruments i/o anàlisi dels processos, el suport bibliogràfic emprat i la valoració personal. El projecte justificarà el 30% de la nota final.

Nombre de crèdits pràctics que amortitza: 1.5 cr.